

**EVOLUȚIA CIRCULAȚIEI TURISMULUI INTERNAȚIONAL ÎN  
CONTEXTUL FENOMENULUI PANDEMIC DIN ULTIMII ANI**  
***THE EVOLUTION OF INTERNATIONAL TOURISM IN THE CONTEXT OF  
THE PANDEMIC PHENOMENON IN RECENT YEARS***

**DOTENCO Elenora, studentă, Specialitatea: EMREI,  
ȘEVCENCO Violeta, studentă, Specialitatea: EMREI,**  
Academia de Studii Economice din Moldova  
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61  
e-mail: [dotenco.eleonora@ase.md](mailto:dotenco.eleonora@ase.md)  
[sevenco.violeta.wZTA@ase.md](mailto:sevenco.violeta.wZTA@ase.md)

**Abstract:** *The COVID - 19 pandemic was an economic and health crisis with devastating effects on all economic sectors. International tourism remains the sector most affected by the pandemic. The aim of this paper is to identify how international tourism has changed in recent years. The methodology used includes specialised literature on international tourism. The results are based on the analysis of statistical data presented by the UNWTO.*

**Key words:** *International tourism, Regional tourism results, International tourism receipts, International tourist arrivals, Covid – 19*

**JEL CLASSIFICATION:** F22, F63, F64, H51, I15, J11, O18, Q54, R41, Z32

### **INTRODUCERE**

Apariția turismului și a călătoriilor poate fi legată o dată cu existența omului primitiv, când acesta traversa distanțe pentru a-și găsi simplu hrană sau adăpost. Timp de secole, acesta a avansat excesiv, devenind motorul cheie pentru progresul socio-economic, cu dezvoltări specifice turismului într-un număr tot mai mare de destinații naționale și internaționale. Pe lângă consecințele economice, turismul are și o profundă semnificație socio-umană. El acționează, prin natura sa, atât asupra turiștilor în mod direct, cât și asupra populației din zonele vizitate. De asemenea, efectele turismului se răsfrâng și asupra calității mediului, a utilizării timpului liber și nu în ultimul rând asupra legăturilor dintre națiuni. Cu toate acestea, economia turismului a fost puternic afectată de pandemia coronavirus (COVID - 19) și de măsurile introduse pentru a limita răspândirea acestuia.

### **CONȚINUTUL DE BAZĂ**

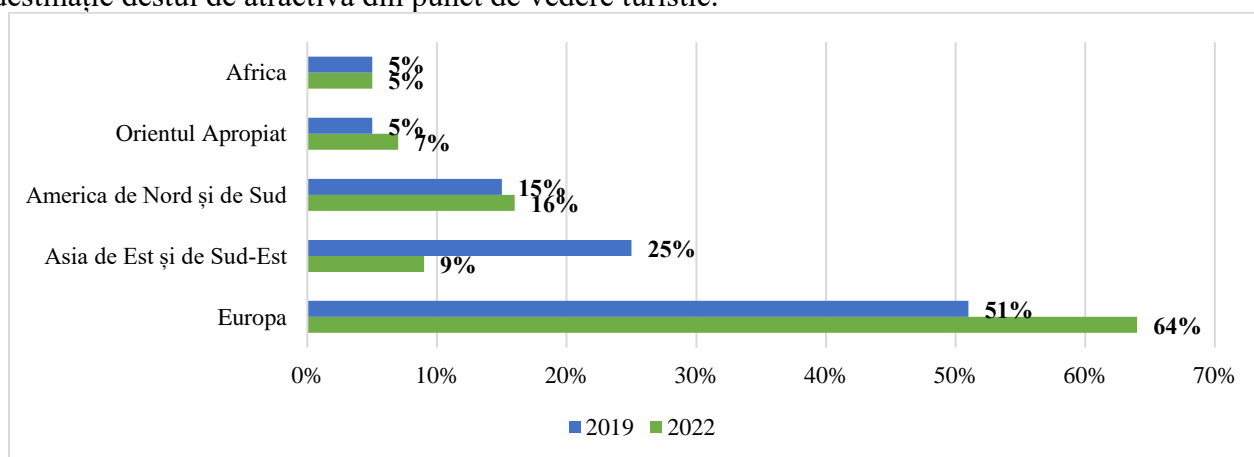
Extinderea spațial geografică a așezărilor urbane spre sfârșitul secolului XIX începutul secolului XX, provoacă motivația de a călători în scop preponderent de relaxare, odihnă, la fel, și în scop cognitiv, de cunoaștere a noilor spații geografice din cadrul altor state.

În perioada interbelică se conturează statele cu o specializare de emisie a fluxului de turiști și state în vederea recepționării fluxurilor de turiști. În circuitul economic mondial se conturează fluxuri de turiști ce circulă preponderent din statele nordice în statele sudice. Turismul internațional poartă o conotație sezonieră cu dominanta sezonului cald pentru țările receptoare europene din bazinul mării Mediteraniene: Spania, Franța, Italia, Grecia. În anii `20 ai secolului XX unele state din cadrul Europei Centrale înregistrează o creștere a numărului de turiști străini, care utilizau atât resursele turistice

naturale, cât și cele antropice: Italia înregistrează în medie peste 4 milioane de turiști; Franța și Spania peste 4 milioane de turiști, preponderent de origine germană și britanică. Perioada postbelică înregistrează o creștere substanțială a fluxurilor de turiști internaționali. Astfel, în anul 1950 la nivel internațional s-au înregistrat peste 25 milioane de turiști, iar la începutul anilor 80 ai secolului XX s-au înregistrat peste 400 milioane de turiști. Creșterea fluxurilor de turiști la nivel internațional provoacă o modificare calitativă și cantitativă nouă a mediului turistic natural și antropic. În ultimele decenii, turismul a cunoscut o creștere continuă și a devenit unul dintre sectoarele economice cu cea mai rapidă creștere la nivel mondial. Sectorul a înregistrat o creștere de 59% pe parcursul deceniului în ceea ce privește sosirile de turiști internaționali, de la 1,5 miliarde în 2019, față de 880 de milioane în 2009. Astfel, din anul 1950 numărul turiștilor internaționali este în creștere neîntreruptă cu mici devieri ca rezultat al consecințelor de forță majoră fie de ordin natural (spre exemplu, tsunami în 2004 care a avut loc în Thailanda și a provocat peste 260 mii decese), fie de ordin antropic (spre exemplu, acțiuni teroriste: Gemenii din New York în anul 2001), fie de ordin epidemiologic (spre exemplu, pandemia Covid-19 în anul 2020 a suspendat pe o perioadă activitatea turistică).

În timp ce lumea se confrunta cu o situație de urgență globală fără precedent din punct de vedere sanitar, social și economic din cauza pandemiei COVID - 19, călătoriile și turismul au fost printre sectoarele cele mai afectate, cu avioane la sol, hoteluri închise și restricții de călătorie instituite în aproape toate țările din întreaga lume. Pentru anul 2022, după o revenire incompletă de la condițiile din perioada pandemică, numărul turiștilor la nivel mondial a constituit doar 917 milioane de turiști, comparativ cu anul 2019 fiind în descreștere cu -37,4%, pentru care numărul de turiști înregistrat a fost de 1 466 milioane.

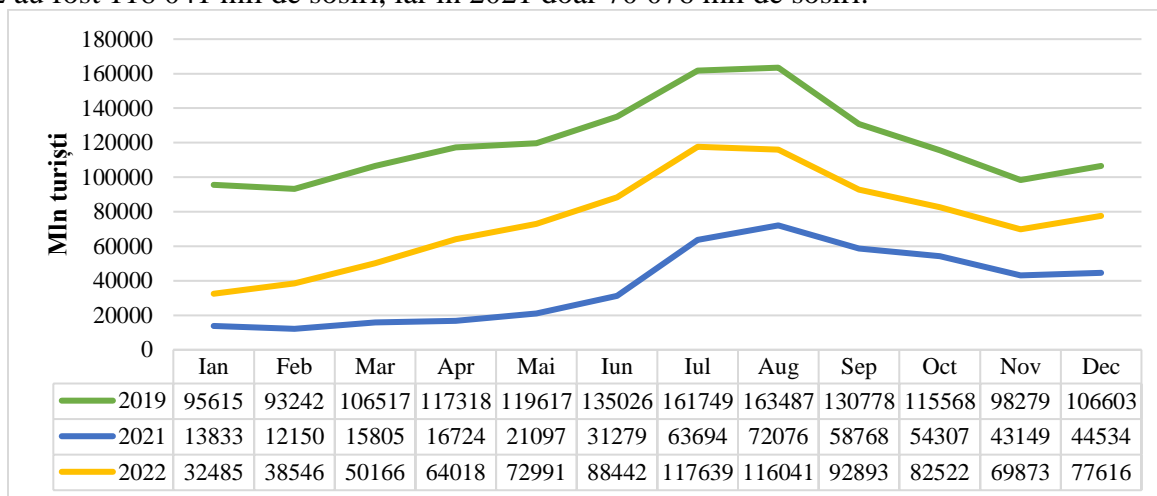
Circuitul turistic internațional sub aspect evolutiv a provocat apariția spațial geografică a regiunilor atractive sub aspect turistic. Din cauza pandemiei, au avut loc schimbări majore în destinațiile turistice preferate. În figura 1 este reprezentată cota procentuală a sosirilor de turiști internaționali pe regiuni pentru anul 2022 comparativ cu anul 2019. Astfel, Europa deține întâietate în circuitul turistic internațional atât în anul 2022, revenindu-i în 2022 64% din circuitul turistic mondial, cât și în anul 2019 cu o cotă de 51%. Asiei de Est și Sud-Est îi revin în anul 2022 9%, ceea ce este cu 16% mai puțin decât în anul 2019. Americii de Nord și de Sud îi revine 16% pentru anul 2022, iar pentru anul 2019 - 15%. Restul revine statelor Orientului Apropiat și Africii care nu reprezintă o destinație destul de atractivă din punct de vedere turistic.



**Figura 2. Analiza comparativă a sosirilor de turiști internaționali pentru anul 2019 și 2022 pe regiuni (%)**

Sursa: elaborat de autori în baza datelor UNWTO, disponibil: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance>

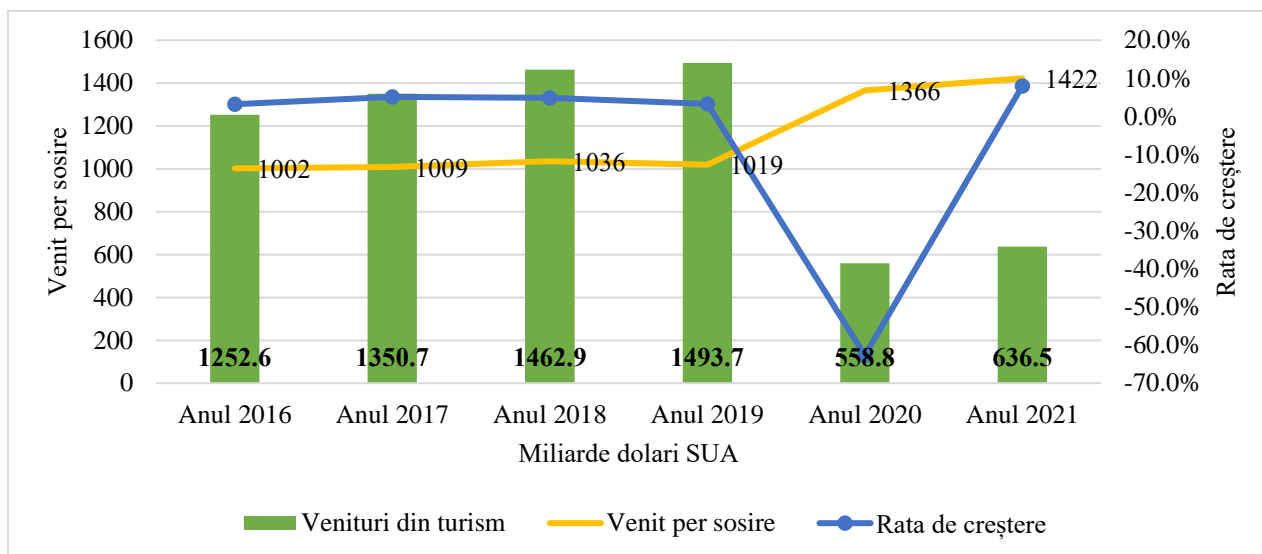
Țările din întreaga lume au aplicat restricții de călătorie pentru a limita răspândirea coronavirusului. Închiderea aeroporturilor, suspendarea zborurilor de intrare și de ieșire, precum și blocarea la nivel național sunt doar câteva dintre măsurile pe care țările le pun în aplicare în încercarea de a contribui la limitarea pandemiei. În figura 2 este reprezentată evoluția lunară a sosirilor de turiști internaționali pentru anii 2021 și 2022 în comparație cu anul 2019. Astfel, se poate observa decalajul între anii 2021 și 2022 față de 2019. De asemenea, potrivit celor spuse mai sus, se observă o sezonabilitate a sosirilor: numărul cel mai mare de sosiri este înregistrat cu precădere în lunile de vară. Din ianuarie numărul de sosiri este în creștere, având cea mai mare valoare pentru luna august, după care este în descreștere. Dacă în august 2019 au fost înregistrate 163 487 mii de sosiri, pentru anul 2022 au fost 116 041 mii de sosiri, iar în 2021 doar 70 076 mii de sosiri.



**Figura 3. Evoluția lunară a sosirilor de turiști internaționali în anii 2021 și 2022 față de anul 2019 la nivel mondial**

*Sursa:* adaptat de autori în baza datelor *UNWTO*, disponibil: <https://www.unwto.org/tourism-data/international-tourism-and-covid-19>

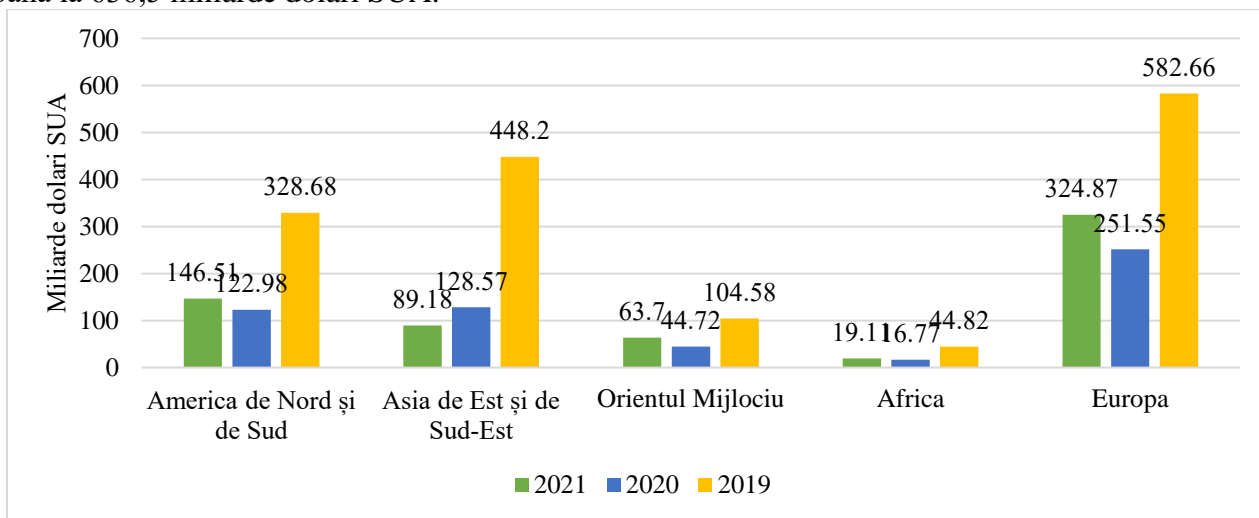
Turism internațional ca ramură a economiei mondiale se consideră o activitate ce provoacă încasări la nivel de cifre exorbitante, ocupând locul 3 după ramura energetică mondială și cea producătoare de automobile. Astfel, pentru anul 2017 încasările din TI depășește cifra de 1 340 de miliarde dolari SUA, dar, dacă adăugăm și activitățile adiacente ce țin de cheltuieli în domeniul altor servicii, cum ar fi de divertisment sau de agrement, la fel și produse și mărfuri adiacente, plus utilizarea diferitor categorii de transport, cifra poate depăși 1 600 de miliarde dolari SUA.



**Figura 4. Evoluția încasărilor din turism internațional, 2016 - 2021**

Sursa: adaptat de autori în baza datelor UNWTO, disponibil: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance>

În figura 3 este reprezentată evoluția încasărilor din turismul internațional pentru perioada anilor 2016 - 2021. Pentru anul 2019 au fost înregistrate încasări în valoare de 1 493,7 miliarde dolari SUA, cu o rată de creștere 3,3%. Pentru anul 2020 din cauza pandemiei valoarea acestora a scăzut cu 62,7% până la 558,8 miliarde dolari SUA. Cu toate acestea, pentru anul 2021 observăm o rată de creștere mai mare comparativ cu anii până la pandemie, fiind de 8%, iar valoarea încasărilor a crescut până la 636,5 miliarde dolari SUA.



**Figura 5. Încasările din turism internațional după regiuni, 2019 - 2021**

Sursa: adaptat de autori în baza datelor UNWTO, disponibil: <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance>

În figura 4 sunt reprezentate încasările din turism internațional pe regiuni pentru perioada anilor 2019 - 2021. Deoarece principala destinație turistică sunt țările Europei, pentru perioada analizată se poate de observat că Europa înregistrează cea mai mare valoare de încasări. La rândul său, Africa deține cea mai mică cotă a pieței turismului internațional. De asemenea, se poate de observat că cea mai drastică scădere a încasărilor a fost înregistrată de țările regiunii Asiei de Est și de Sud-Est. Pentru

anul 2021 valoarea încasărilor din regiunea Asiei a fost de 89,18 miliarde dolari SUA, ceea ce este cu 80,1% mai puțin decât în anul 2019.

## CONCLUZII

Pandemia COVID - 19 a afectat turismul internațional la nivel global. Pe parcursul perioadei pandemice au fost înregistrate scăderi drastice a încasărilor din sectorul turistic. Unele regiuni s-au ciocnit cu scăderi până la 80% a valorii încasărilor în perioada anilor 2020 - 2021 comparativ cu anul 2019. Cel mai mult au înregistrat pierderi sub aspect economic, țările al căror PIB se bazează în mare parte pe fluxul anual de turiști, acest efect negativ a fost uriaș. Apariția testelor rapide și vaccinare în masă a populației a oferit speranță pentru țările a căror economie este se bazează pe turism, pentru o restabilire economică. În așa mod, datorită faptului că are loc încetarea înregistrării numărului mare de cazuri COVID-19 în întreaga lume, multe țări au început să reducă restricțiile la frontiere și să se redeschidă pentru turiștii internaționali. În acest mod, pentru anii 2021 și 2022 se observă o redresare continuă a sector turistic.

## REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

- [1] Global and regional tourism performance, UNWTO, <https://www.unwto.org/tourism-data/global-and-regional-tourism-performance>;
- [2] M.L. SOUCA, Suport de curs: TURISM INTERNATIONAL, Universitatea „Babeș-Bolyai” : Cluj-Napoca, 2019, [file:///D:/turism%20interna%C8%9Bional/articol/Suport%20de%20curs%20Turism%20international%202019%20ID%20ECTS%20\(1\).pdf](file:///D:/turism%20interna%C8%9Bional/articol/Suport%20de%20curs%20Turism%20international%202019%20ID%20ECTS%20(1).pdf)
- [3] International tourism and covid-19, UNWTO, <https://www.unwto.org/tourism-data/international-tourism-and-covid-19>
- [4] How COVID-19 Impacted Travel & Tourism Industry Globally, IINFOMINEO, <https://infomineo.com/covid-19-impacted-travel-tourism-industry/>
- [5] Postelnicu, Gheorghe -Turism international, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2007
- [6] Cristureanu, Cristiana ”Strategii si tranzactii in turismul international, Editura C.H. Beck, Bucuresti, 2006
- [7] Minciu, Rodica, Economia turismului, Editia a III-a revazuta si adaugita, Editura Uranus, Bucuresti, 2005

**Coordonator științific: MAXIM Vasile, dr., conf. univ.**  
Academia de Studii Economice din Moldova  
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61  
e-mail: [maxivali@yahoo.com](mailto:maxivali@yahoo.com)